

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Szef
Centralnego Biura Antykorupcyjnego

Paweł Wojtunik

Warszawa, dnia 29 lipca 2010 r.

DP - 1067 /10/W

Pan
Maciej Berek
Prezes
Rządowego Centrum Legislacji

Szanowny Panie Prezede!

Odpowiadając na pismo nr RCL.DPA.520-32/10 z dnia 16 lipca 2010 r. w sprawie uwag do przedstawionego projektu **rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie stanowisk służbowych w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz wymagań w zakresie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, jakie powinni spełniać funkcjonariusze na poszczególnych stanowiskach służbowych**, przedstawiam stanowisko Centralnego Biura Antykorupcyjnego wraz z uprzejmą prośbą o jego akceptację.

Zastrzeżenie z punktu 1, odnosząca się do konieczności doprecyzowania w projekcie rozporządzenia terminu „wyższe” w odniesieniu do wykształcenia została zrealizowana poprzez dokonanie odpowiednich zmian w załączniku. Od tej pory, warunkiem objęcia stanowiska począwszy od starszego agenta do naczelnika, będzie posiadanie wykształcenia wyższego I stopnia. Zmian w samym uzasadnieniu już nie dokonywano, ponieważ zostało to wykonane jako reakcja na pismo RCL.DPA-520-32/10 z 21 czerwca 2010 r., co znalazło swój wyraz w projekcie rozporządzenia z 12 lipca 2010 r.

Uwaga, zawarta w punkcie 2, dotycząca postulatu rozważenia zasadności uzupełnienia zakresu tematycznego szkoleń podstawowych i specjalistycznych podczas nowelizacji ustawy upoważniającej, została przyjęta i propozycja ta zostanie niewątpliwie w przyszłości rozważona. Ze względu jednak, że nie da się tej sugestii zrealizować podczas prac nad niniejszym rozporządzeniem, pozostaje ona jedynie propozycją na przyszłość.

Przedstawione w punkcie 3 zalecenie, aby pojęcie „szczególnie uzasadnione przypadki” interpretowane było wąsko oraz aby mianowanie na stanowiska osób, które nie spełniają wymagań w zakresie wykształcenia było możliwe dopiero wtedy, gdy brak jest

osób, które takie wymagania spełniają, realizowane jest w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w praktyce. Realizacja przez CBA ustawowych zadań, często o najwyższym stopniu skomplikowania i prawie zawsze wymagająca szczególnie wysokiego poziomu wiedzy, jest możliwa dzięki wysoce wykwalifikowanej kadrze. Jednym z filarów tego profesjonalizmu jest posiadane przez funkcjonariuszy CBA wykształcenie. Potwierdza ono, że dana osoba dołożyła w pewnym momencie swojego życia określonego, niejednokrotnie znacznego trudu, aby wyższe wykształcenie zdobyć, a bardzo często uzupełnić je jeszcze studiami podyplomowymi. O bardzo wysokim poziomie ich wykształcenia świadczą statystyki, które wskazują, że większość funkcjonariuszy może pochwalić się wykształceniem wyższym magisterskim. Profil funkcjonariuszy wynika wprost z założenia, że w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym jest miejsce przede wszystkim dla ludzi dobrze wykształconych i mających w związku z tym szerokie horyzonty myślowe.

Trzeba także przypomnieć, że o przyjęcie do służby w CBA ubiegało się dotąd ponad 10 000 osób. To stwarza faktycznie znaczne możliwości doboru kadr o najwyższym możliwym poziomie i najodpowiedniejszym profilu.

Istnieją jednak czasem sytuacje, kiedy uzasadnione jest mianowanie na stanowisko służbowe osoby, która nie spełnia określonych wymagań, a posiada pewne umiejętności. Zachodzi zatem przypadek, który w projekcie rozporządzenia został określony jako „szczególnie uzasadniony”. Jeżeli więc, jak to zostało ujęte w uzasadnieniu, uzasadnienie wynika np. ze szczególnych umiejętności, doświadczenia zawodowego, ważnych z punktu widzenia służby kwalifikacji, predyspozycji, w tym osobowościowych, specjalistycznej wiedzy, biegłości w danej dziedzinie, szerokich kompetencji i głębokiej znajomości tematu, czy choćby zręczności w posługiwaniu się instrumentami wykorzystywanymi przez służbę specjalną, celowym będzie uwzględnienie takiej osoby nawet w sytuacji, gdyby inna osoba spełniała wymagania w zakresie wykształcenia, ale takich cennych cech nie posiadała. Stosunkowo łatwiej czasami jest uzupełnić wykształcenie, niż nabyć pewne umiejętności. Oczywiście tak czy inaczej Szef CBA będzie poszukiwać osób, które posiadają zarówno wymagane wykształcenie, jak i umiejętności.

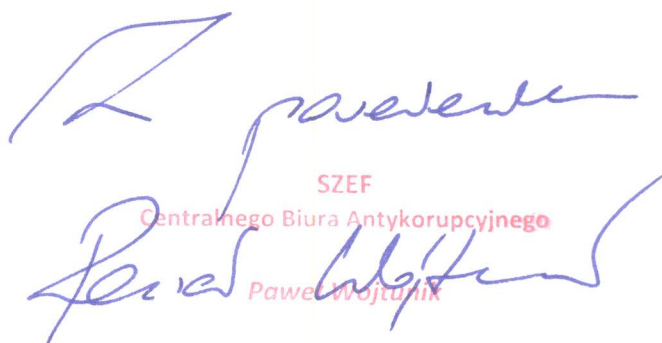
O ile jednak możliwe byłoby prawdopodobnie, choć i to wątpliwe, aby poprawnie pod względem legislacyjnym zapisać warunek, aby najpierw poszukiwać osób spełniających określone wymagania, o tyle uznać to należy za niecelowe. Po to jest ustanawiane kryterium „szczególnie uzasadnionego przypadku” oraz po to istnieje odpowiedzialność za funkcjonowanie i realizację zadań kierowanego urzędu, aby nie było potrzeby wprowadzania przepisu o wątpliwym charakterze w zakresie stwarzania narzędzi pomocnych dla zwiększenia skuteczności działania Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Tak czy inaczej trzeba pamiętać o nadzwyczajnym charakterze omawianego przepisu. O jego wyjątkowości świadczy fakt, że w całym Centralnym Biurze Antykorupcyjnym liczba takich „warunkowych” funkcjonariuszy nie przekracza kilku osób.

Trzeba tutaj przytoczyć kilka uwag natury ogólnej. Mianowanie na stanowisko służbowe, niezależnie od tego czy ktoś pod każdym względem spełnia wymagania, czy też nie, podlega bieżącej ocenie i cyklicznemu opiniowaniu. Osoba, która nie wykazuje inicjatywy stałego podnoszenia kwalifikacji może teoretycznie zostać uznana za nieprzydatną do służby i być oceniona w kolejnej opinii służbowej na niskim albo nawet negatywnym poziomie. Oznacza to, że nie jest konieczne formułowanie przepisu, który tak jak dotychczas nakazywał uzupełnienie brakującego wykształcenia w ciągu 5, czy też 3 lat. Przepis, który Rządowe Centrum Legislacji sugeruje przywrócić jest wyłącznie informacyjny i nie niesie za sobą żadnej treści normatywnej. Określa jedynie postulat, aby funkcjonariusz uzupełnił wykształcenie w ciągu określonego czasu. Należy zwrócić uwagę, że przesłanki przeniesienia na niższe stanowisko służbowe określa art. 61 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym. Z kolei odwołanie z zajmowanego stanowiska i przeniesienie do dyspozycji Szefa CBA możliwe jest wyłącznie w trybie art. 58 cyt. ustawy. Ze względu na gwarancje dotyczące praw funkcjonariusza nie jest możliwe określenie przesłanek odwołania funkcjonariusza ze stanowiska w akcie prawnym rangi niższej niż ustawa, w tym w przypadku w rozporządzeniu.

Konsekwencją powyższego będzie rezygnacja z przepisu przejściowego, bowiem skoro nie formułujemy obowiązku uzupełnienia wykształcenia wobec funkcjonariuszy, którzy zostaliby powołani na dane stanowisko po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia z przyczyn, o których mowa była powyżej, tym bardziej nie byłoby celowe utrzymywanie tego stanu wobec funkcjonariuszy niespełniających określonych wymagań i powołanych na stanowisko przedtem. Skutkiem braku przepisu przejściowego będzie stosowanie wprost przepisów nowego rozporządzenia do stanów faktycznych istniejących w dniu jego wejścia w życie.

W zakresie punktu 5, dotyczącego aktualizowania informacji o spełnieniu warunku określonego w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa chciałbym zwrócić uwagę, że odpowiednia formuła została zawarta już w projekcie z 12 lipca 2010 r. Projekt ten został zamieszczony na stronie podmiotowej BIP CBA.

SZEF
Centralnego Biura Antykorupcyjnego
Paweł Wojtuń